

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Skt. Josefs Børnehave 2019 - 2020

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

- Børne – og læringsmiljøet for de ældste børn i børnehaven
- Udvikling af en grøn profil med natur og udeliv

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har erfaret at det er vigtigt at få prioriteret mere tid til refleksion og evaluering. Det er en udfordring i en lille personalegruppe at have mulighed for at gå fra i dagligdagen. Vi er meget sammen med børnene og al tiden går med kerneopgaven såsom omsorgsopgaver samt pædagogiske og praktiske opgaver.

I 2021 har vi prioriteret tid til pædagogisk refleksion og evaluering hver fredag formiddag. Det foregår på skift i grupperne og leder deltager ved møderne som facilitator og ansvarlig for at der løbende er fokus på en reflekterende dialog med fokus på børne-og læringsmiljøet. På de månedlige personalemøder er der pædagogiske oplæg og fælles refleksioner og evaluering af den pædagogiske praksis. Løbende planlægning af aktiviteter ift. mål for læreplanstemaerne samt tegn på læring hos børnene og de voksne.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

I 2019 påbegyndte vi arbejdet med at undersøge vores pædagogiske grundlag ”det blå i blomsten”. Vi fik defineret vores børnesyn, børnehavens værdigrundlag og børneperspektivet ved at benytte film og andre materialer fra emu/.dk.

Leder og fagligt fyrtårn har deltaget i seminarer om ny styrket læreplan for at kvalificere vores arbejde med udviklingen af børne- og læringsmiljøet. Vi udarbejdede mål for læreplanstemaerne i samarbejde med bestyrelsen i børnehaven. Det var vigtigt for os at få defineret nogle konkrete mål for de seks læreplanstemaer, således at vi senere kunne evaluere og blive klogere på om vi har nået målene.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I 2019 havde vi det årlige tilsynsbesøg fra kommunen. Tilsynet havde særlig fokus på rammer og indhold i forhold til de ældste børn i børnehaven. Der var behov for at kigge

nærmere på hvordan vi organiserede arbejdet med de ældste børn/storbørnsgruppen. Vi satte en undersøgelse i gang, i forhold til vores daglige pædagogiske praksis og interview af børnene. Her fik vi øje på at pædagogernes tid ofte gik med omsorgsopgaver for de yngste børnehavebørn samt pædagogiske aktiviteter som var tilpasset børn i alderen 3-4 år. De ældste børn brugte meget af deres tid på legepladsen eller indendørs i puderummet. En formiddag om ugen havde de fra 9-11 førskoleaktivitet med en pædagog.

Dette ville vi gerne ændre, vi ville gerne give de ældste børn nogle flere muligheder for leg udendørs og meget mere positiv opmærksomhed og at arbejde målrettet med børnefællesskabet og børneperspektivet.

For at kunne målrette de pædagogiske aktiviteter i forhold til barnets nærmeste udviklingszone, valgte vi at ændre gruppefordelingen i hele børnehaven og lave aldersopdelte grupper. Med fokus på de ældste børns trivsel, læring, udvikling og dannelse fik vi etableret en storbørnsgruppe med to faste medarbejdere i foråret 2020. Der manglede udfoldelsesmuligheder udendørs og vi fik adgang til en stor have overfor børnehaven (præstegårdshaven) og her havde storbørnsgruppen deres base dagligt fra 9-14.

Udvikling af børne – og læringsmiljøet for de ældste børn.

Børnene blev inddraget og fik indflydelse på fx:

- Hvordan skal vi indrette vores legeområde i præstehaven?
- Hvilken fællesleg skal vi lege i dag?

Børnenes initiativ og interesser

Praksisfortælling:

Der var ikke legeredskaber såsom klatrestativ og gynger i haven, men børnene fandt grene, byggede huler og klatrer i træer, samlede blade og legede restaurant. Børnene fandt nogle brædder og fik save og gik i gang med at lave et skilt til deres cafe. De fik også bygget et legehuse som både kan være et hus og en båd samt en maskine, alt efter hvilken leg de har i gang. Vi så at når det var på børnenes eget initiativ og ideer, så kunne de i fællesskab bygge og lave rigtig mange ting. De havde plads og kunne samarbejde og organisere deres arbejde.

Vi så at børnene begyndte at lege nye lege og særligt fantasi og fysiske lege i haven som de ikke tidligere havde leget på legepladsen i børnehaven.

Børnenes initiativ og ideer

Praksisfortælling:

En pædagog havde i løbet af en uge lagt mærke til, hvordan børnene var meget optaget af en "leopard-leg". Legen var god, da det var en fabulerende leg som børnene selv havde fundet på. Samtidig så pædagogen at deres leg, kunne rumme mange deltagere, hvilket kan

bidrage positivt til børnefællesskabet. Derfor valgte pædagogen at lave planen for dagen om, og i stedet have fokus på understøttelse af børnenes leg (lege-omsorg). Der blev lavet leopard-masker om morgenen i udendørsværkstedet som børnene kunne benytte i deres leopard-lege.

Et barn fortalte pædagogen, at det er vigtigt at leopardungerne lærer at slås med deres venner. Derfor valgte pædagogen at facilitere børnenes ønske om at lege vilde lege ved at lave et område med bløde tæpper, som børnene kunne slås på.

Pædagogen rammesatte nogle kampregler for leopard-legen sammen med børnene.

1. Aftale at inden kampen går i gang, skal man sige goddag til sin modstander
2. Børnene valgte Namaste som hilsen – efterfulgt af et buk med foledede hænder.
3. Når nogen siger stop, så skal man stoppe.
4. Hvis man løber udenfor måtten, betyder det man ikke vil slås mere.
5. Man må ikke kradse eller bide.

Overvejelser om pædagogens rolle er central. Pædagogen forsøgte fx under kampen at fremme den ønskede kultur og adfærd hos deltagerne. Fx var det vigtigt at få aftalt nogle regler for legen. Reglerne er til for, at der sker en regulering og ritualisering af legen, som kan resultere i at legene bliver mere konstruktive og opbyggelige.

Udvikling af grøn profil med mere natur og udeliv

I begyndelsen 2020 fik Skt. Josefs Skole ny skoleledelse og det igangsatte nye visioner for Skt. Josefs Børnehave. Hvilken profil havde børnehaven som skolens børnehave? Børnehavens ledelse fik til opgave at udarbejde visioner for børnehaven. I samarbejde med forældrerådet blev der udarbejdet visioner og handleplan for en mere grøn profil med fokus på natur og udeliv. Børnehaven meldte sig ind i organisationen "Grønne spire". Her fik vi en masse spændende materialer og gode ideer til natur og udeliv samt bæredygtighed i børnehøjde.

Vi har gennem årsplanen sat fokus på årets gang i naturen og kaldt vores pædagogik for "**årstidspædagogik**".

Et mål var at alle børn dagligt skal være mere udendørs i børnehavetiden, og børne – og læringsmiljøet skal indeholde flere naturaktiviteter og fokus på leg og bevægelse.

Roskilde havn og fjorden

Praksisfortælling:

Dagen begyndte (forberedelse) til samling med at synge sangen om den lille krabbe på havets bund. En voksen tegnede en krabbe og fortalte at i dag skulle børnegruppen en tur på havnen. Børnene bød ind med deres egne oplevelser og tanker om krabber og havets dyr.

På havnen fortalte en marine biolog om fjordens dyreliv. Børnene fik mulighed for at røre krabber og fladfisk og alle børn fik sanseoplevelser med det våde element.

(Når vi beskæftiger os med naturoplevelser for børn, arbejder vi ud fra den Schweiske biolog og psykolog Jean Piagets studier om børns måde at begribe verden på gennem

akkomodation og assimilation. Derfor forsøger vi i vores "aktiviteter" at øge børnenes mulighed for at træde aktivt i samspil med den omgivende verden, så der igennem deltagelse og erfaringsdannelse med sanserne "forrest" kan opstå nye erkendelser).

Tilbage i børnehaven ved eftermiddagsmåltidet (dokumentation og refleksion). Imens børnene spiste eftermiddagsmad, snakkede de om hvad de havde oplevet på havnen. Børnene sagde "jeg rørte på krabbens mave" Et barn sagde "jeg smagte på vandet" et barn sagde, " jeg er bange for krabber fordi en jeg kender, er blevet bidt af en krabbe, men nu er jeg ikke bange for krabber mere".

Den voksne havde taget billeder af besøget på havnen og lagde dem frem på bordet så børnene kunne kigge på dem. Efterfølgende blev billederne sat op på væggen og det har medført at børnene løbende taler om deres oplevelse på havnen.

Plantedag på børnehavens legeplads

Praksisfortælling:

Børnene har forspiret tomatplanter i løbet af foråret. De blev plantet i plantekasser på legepladsen til den årlige plantedag i maj måned. Planterne er blevet passet og vandet samt tilklippet med små børnesakse. Børnene har fulgt vokseprocessen og til sidst kunne der høstes fine små tomater. Der er løbende blevet spist tomater til madpakkerne og som afslutning på forløbet spiste vi de sidste tomater til høstfesten i august måned.

Vandlege på legepladsen

Praksisfortælling:

Vi indkøbte en stor regnvandstønde med aftapningshane. Her får vi vand til vanding af planter og blomster i børnehaven. Tønden benyttes også flittigt til vandlege og særligt på regnvejrsdage er det børnenes ønskested at opholde sig.

Vi så at stedet samler mange børn og det er vigtigt der er en voksen til stede for at understøtte at alle børnene har mulighed for at få vand. Her trænes at udsætte eget behov og at vente på tur. Ved voksenregulering kan børnene skiftes til at få vand i sin spand.

Vi kunne se der var behov for flere vandlegemuligheder på legepladsen og derfor fik vi opsat en zinkbalje og nogle træstammer i sandkassen. Her kan børnene lege med vandkanaler og opsamle vand fra baljen. Vi har også fået bygget et mudderkøkken af genbrugsmaterialer til brug for mere vandleg på legepladsen.

Krible krable aktiviteter i børnehavens have

Praksisfortælling:

Børnene indsamler insekter som de finder i præstehaven. Insekterne samles på et bord hvor der er udlagt en papirdug som er inddelt i firkanter. Børnene indsamler stankelben, bænkebidere, tusindben, snegle mv. Her lægges de under en glasskål og børnene benytter forstørrelsesglas og kigger på dem. Her tælles der ben og følehorn mm.

Børnene bliver opfordret til at sætte ord på, hvordan deres dyr adskiller sig fra de andre dyr på bordet. Børne skulle lære at se detaljer, kategorisere og se ligheder. Aktiviteten relaterer sig til læreplanstemaerne: Sprog og kommunikation, natur, udeliv og science samt alsidig personlig udvikling. At turde holde en slimet snegl, eller fange et tusind ben med hænderne, er naturoplevelser der giver barnet selvtillid.

Vi så at børn deltog meget engageret og interesseret. Børnene støttede og hjalp hinanden med at finde dyr, at holde dyret i hånden og gav positiv feedback til hinanden. ” Hvor er du sej at du tør røre ved den snegl” ”Åh hvor har du fundet megamange snegle, hvor er du sød ved dyrene”.

Mindfulness og lyd terapi i haven

Praksisfortælling:

Vi havde en formiddag i løbet af sommeren besøg af en lydterapeut i præstehaven.

Børnene sad på deres yogamåtter på græsset og terapeuten havde en stor gong med som stod på jorden.

Børnene skulle sidde stille og lukke øjnene og lytte til lydene fra gongen. Børnene sad og lyttede og de var meget optaget. Nogle af børnene sad med åbne øjne men alle sad meget stille. Efterfølgende lagde vi mærke til at børnene var mere opmærksomme på lydene i haven end ellers. De satte ord på hvad de hørte fx vindens susen i træerne, fuglelyde, lyde fra naboerne. Nogle børn sagde også at de godt kunne lide når der var stille. Flere af børnene nævnte at det ikke var rart når børn råber højt, så kunne man få ondt i maven.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Den løbende evaluering på børne- og læringsmiljøet for de ældste børn, har ført til ny praksis. At have øje for børnefællesskabet og at de voksne deltager aktivt i fælleslege sammen med børnegruppen. Når de voksne har forberedt lege og deltager og går foran med synlige rammer og regler, fx fangeleg hvor alle børn har en hale på og en er ræv som skal fange og hive halen af børnene. En voksen er hjælpestation hvor børn kan få en pause og lidt trøst, hvis man bliver ked af at blive fanget. Vi har erfaret af vores evalueringer at børnene har et stort behov for opmærksomhed, at de voksne går foran og ved siden af i fælleskabsaktiviteterne.

Vi har erfaret at det er vigtigt med forberedelsen, at børnene bliver forberedt på en aktivitet inden den i igangsættes, samt at der bagefter samles op på hvad vi lavede, hvad der skete og hvad børnene synes om det.

Vi har i vores planlægning sat mere fokus på forberedelsen ved piktogrammer og synliggørelse af rutiner i dagligdagen. Forudsigelighed og tydelige rutiner fremmer børnenes mulighed for deltagelse og understøtter den positive relation. Det giver bl.a. børnenes hjerner ro til at fokusere på at indgå i børnefællesskabet. Vi har erfaret, at billede-skemaer virker godt og giver børnene mulighed for at tage ejerskab over situationerne. Ugeplanerne inkluderer forældrene i hvad vi laver i børnehaven og giver også dem mulighed for at bidrage til fællesskabet.

Vi har fastholdt de aldersopdelte grupper og har udeliv og årets gang som grundlag for den daglige pædagogiske struktur og praksis. De ældste børn (5-6-årige) er dagligt i præstehaven fra 9-13 og derefter går de tilbage til børnehaven. Her har de hvilestund med stille musik indendørs i deres grupperum og eftermiddagsmåltid. Vi fik indsigt i at børnene havde behov for at få indlagt en pause når de havde været udendørs i mange timer. Efter hvilestund ønsker børnene ofte at blive lidt indendørs og tegne eller lege i deres grupperum på 1.sal.

De aldersopdelte grupper har medført at pædagogerne kan arbejde mere fokuseret med børne – og læringsmiljøet og tage højde for børnenes nærmeste udviklingszone. Det styrker børnefællesskabet og vi har erfaret at det giver pædagogerne flere succesoplevelser med deres pædagogiske arbejde.

En udfordring ved at arbejde fokuseret i mindre grupper (aldersopdelte), er at der ikke bliver så meget samarbejde på tværs imellem grupperne. Det kræver løbende opmærksomhed og vigtigt at dele viden på personalemøder.

Arbejdet med udvikling af en grøn profil og indmeldelse i "grønne Spire" har medført en masse spændende naturaktiviteter som har styrket børne – og læringsmiljøet i børnehaven. Fokus på mere udeliv har medført at både børn og voksne har fået mere energi og positive oplevelser.

Forældrene har løbende givet positiv feedback. Det handler om at børnene har været mindre syge, at børnene virker gladere og mere fysisk aktive end tidligere. Børnene kommer hjem og fortæller om nye naturoplevelser og forældrene kan følge med via fotos og anden dokumentation som hænger på opslagstavlen.

Vi har oplevet at flere forældre bidrager med ting og oplevelser til børnemiljøet. Vi har forældre som kommer med planter til børnehavens plantekasser, en far kom med en fasan efter en jagt, en familie som har været på skovtur, kom med kastanjer og kogler til børnehavens legeplads. Forældre som kommer med frugt til høst temaet og syltetøjsglas til insektaktiviteter.

Børnehaven har fået certifikat og det grønne flag for arbejdet med natur og udeliv. Så nu kan børnehaven hejse det grønne flag, og være en del af et større fællesskab med andre grønne institutioner i Danmark, som har fokus på natur og udeliv.

Hvordan har vi inddraget forældrerådet i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Vi har løbende på forældrerådsmøder orienteret om arbejdet med læreplanen og evaluering af børne – og læringsmiljøet. I 2020 har forældrerådsmøder primært været afholdt digitalt og fokus har været på den pædagogiske praksis i dagligdagen i forhold til retningslinjer vedr. Covid-19. Nye rutiner, hygiejneopgaver, forældrebekymring om smitterisiko vedr. covid-19 har fyldt meget på møderne. Der har løbende været informeret om læreplanen og arbejdet med børne – og læringsmiljøet.

Det fremadrettede arbejde

Forældrerådet har løbende haft fokus på fællesskab samt hvordan vi får styrket forældre-fællesskabet og samarbejdet. I 2019 havde vi fastlagt forældre-kaffeeftermiddage men det stoppede under Coronapandemien. Forældrerådet er også engageret i forhold til de traditionelle årstidsfester og forældremøder.

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil fortsætte med arbejdet beskrevet i den pædagogiske læreplan. Vi er godt i gang med at udvikle vores grønne profil og bliver klogere på natur og miljø sammen med børnene. Vi får igennem grønne spire løbende materiale til pædagogiske aktiviteter i naturen og på legepladsen. Derigennem kan vi også deltage i kurser så vi løbende bliver inspireret og får nye ideer til udvikling af naturaktiviteter samt bæredygtighed og klima som vi gerne have mere i fokus på fremadrettet.

Udeliv og aktiviteter med fælleslege og voksendeltagelse er blevet mere inspirerende for børnene. Der er mindre støj, færre konflikter når vi er udendørs, der er plads og mulighed for at bevæge sig, være undersøgende og eksperimenterende. Vi er blevet bedre til at inddrage lokalområdet, naturen omkring børnehaven. Havnen og fjorden er blevet besøgt mange gange og vi har haft besøg af naturvejledere og andre fagfolk.

I 2021 vil vi have fokus på overgange. I efteråret 2021 modtager vi flere vuggebørn fra "Mælkevejens børnehus". Vi er ved at implementere overgangssamtaler som foregår mellem vuggestuen, forældre og Skt. Josefs Børnehaven. Ligeledes er vi i gang med at udarbejde en overgangspædagogik i samarbejde med vores egen SFO og indskoling på Skt. Josefs Skole.

I 2021 – 2022 vil vi have fokus på overgange, fra vuggestue til børnehaven og fra børnehaven til SFO/indskoling.

- Tryk tilknytning og fokus på rutiner i overgangen fra vuggestue til børnehaven
- Overgangspædagogik fra børnehaven til SFO/indskoling

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Det har og er løbende en udfordring for os at finde tid til refleksion og evaluering. På fredagsmøder foregår det adskilt i den ene gruppe ad gangen med planlægning, refleksion og evaluering af børne – og læringsmiljøet i den enkelte gruppe. På de månedlige personalemøder må der løbende være fokus på prioritering af hvilke opgaver der er vigtigst lige nu.

Det er en balance da der også er behov for tid og rum til at lytte til medarbejdernes behov for at sparre og udvikle samarbejdsrelationer i teamet samt på tværs af grupper.

Der skal arbejdes videre med vores evalueringskultur i forhold til tid til den faglige refleksion og evaluering af praksis.